

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/338/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315207066
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6315207066.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľov 1) L. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. nad C. XX a 2) Y. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. nad C. XX obaja zast. Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., Bratislava, Heydukova 12, IČO 47 234 318 proti odporcovi Y. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., N. XXXX/XX o ochranu osobnosti takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi v rade 1) sumu vo výške 2 500,-Eur, to všetko v pravidelných mesačných splátkach každá vo výške 100,-Eur vždy do 25. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľa v rade 1) počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia s tým, že v prípade omeškania sa čo i len s jednou splátkou stáva sa splatným celý dlh naraz.

II. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v rade 2) sumu vo výške 2 500,-Eur, to všetko v pravidelných mesačných splátkach každá vo výške 100,-Eur vždy do 25. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky v rade 2) počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia s tým, že v prípade omeškania sa čo i len s jednou splátkou stáva sa splatným celý dlh naraz.

III. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

IV. Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľom trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 1 606,73 Eur v pravidelných mesačných splátkach každá vo výške 100,-Eur vždy do 25. dňa v mesiaci na účet právneho zástupcu navrhovateľov počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia s tým, že v prípade omeškania sa čo i len s jednou splátkou stáva sa splatným celý dlh naraz.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa navrhovateľa domáhali od odporcu nemajetkovej ujmy vo výške 5 000,-Eur každý, ako aj náhrady trov konania. Návrh odôvodnili tým, že sú rodičmi V. D., nar. XX. XX. XXXX. Odporca dňa 30. 08. 2014 viedol osobné motorové vozidlo a v dôsledku nevenovania sa plnému riadeniu motorového vozidla, nesledovania situácie v premávke, neprispôsobenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky dostal šmyk, následne sa prevrátil, čím spôsobil synovi navrhovateľov mnohopočetné ťažké zranenia, v dôsledku ktorých bol viackrát ústavne hospitalizovaný a musel sa podrobiť náročnej a komplikovanej liečbe. Trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č.k. 1T/9/2015-225 bol odporca uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví. Protiprávne konanie odporcu spočívalo v zapríčinení dopravnej nehody a ublížení na zdraví synovi navrhovateľov. V dôsledku závažného poškodenia zdravia V. D. došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia navrhovateľov a do ich rodinného života, odporca im spôsobil nenahraditeľnú emočnú stratu a narušil silné rodinné väzby. Syn navrhovateľov bol pred nehodou aktívnym a optimistickým človekom, po nehode je obmedzený a odkázaný na pomoc navrhovateľov. Navrhovateľov nič nebaví, zle spia, myšlienky na syna a jeho budúcnosť im spôsobujú depresívne a

úzkostné stavy, musia znášať bolesť, beznádej, pričom to vnímajú denne. Navrhovatelia vyhľadali aj odbornú pomoc, kde im bola diagnostikovaná akútna stresová reakcia. Z týchto dôvodov sa od odporcu domáhajú nemajetkovej ujmy a náhrady trov konania.

Odporca vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že si je vedomý skutku, ktorý spáchal, bol za svoje konanie odsúdený na podmienený trest odňatia slobody v trvaní jeden a pol roka a trest zákazu činnosti v trvaní troch rokov. Išlo o nedbanlivostný trestný čin, v jeho úmysle nebolo konať takým spôsobom. V motorovom vozidle sa nachádzali aj ďalšie osoby, pričom U. U., ktorý bol pripútaný bezpečnostným pásom utrpel zranenie s dobou liečenia dva dni, ako aj M. U.. Syn navrhovateľov, ktorý nebol pripútaný bezpečnostným pásom utrel zranenia vážnejšieho charakteru. V trestnom konaní bol zaviazaný na náhradu škody V. D. vo výške XX 689,-Eur a M. U. vo výške 66,-Eur. Podľa jeho názoru, ak by sa syn navrhovateľov pripútal, jeho zranenie, ak by k nejakému došlo, by bolo ľahké. Tiež uviedol, že si nemyslí, že navrhovatelia venovali svojmu synovi dôslednú starostlivosť, keď sa ich syn vo večerných hodinách, podľa neho pod vplyvom alkoholu, vozil v aute nepripútaný, pričom vozenie v aute inicioval poškodený. Zodpovednosť za syna majú aj rodičia a aj on sám zodpovedá za svoje konanie. Odporca je evidovaný na úrade práce, od januára vykonáva absolventskú prax. Požadovanú nemajetkovú ujmu považuje za privysokú. Je mu ľúto, čo sa stalo, pod udalosť sa podpísalo to, že je vo veku blízkom mladistvým, jazdil na aute bez veľkých skúseností, nebol dosť dôrazný, keď synovi navrhovateľov dovolil sedieť v aute nepripútanému. Od začiatku mal záujem sa navrhovateľom ospravedlniť, ale títo sa s ním odmietli stretnúť.

Navrhovatelia vo svojom vyjadrení zo dňa 18.02.2016 uviedli, že ich syn výslovne neinicioval jazdu, ale odporca išiel neprímerane rýchlo, neprispôbil rýchlosť vozidla svojim schopnostiam, vlastnostiam dopravného prostriedku, svojou jazdou sa predvádzal a ohrozil tak životy ostatných spolujazdcov. V prípade ich syna išlo o ťažké poranenia s priamym ohrozením života, bez adekvátnej lekárskej pomoci smrteľný úraz. V čase dopravnej nehody mal šestnásť rokov a došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia navrhovateľov a do ich rodinného života. Nevedia sa vyrovnáť s touto neočakávanou udalosťou. Majú za to, že žiadna suma nemôže odčiniť dopady tragickej udalosti. To že ich syn nebol pripútaný bezpečnostným pásom zohľadnili pri stanovení výšky uplatnených nárokov.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Osobnostné práva a právo na ich ochranu predstavujú základné piliere súkromnoprávnej úpravy. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe, pričom predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok. Ide o absolútne právo fyzickej osoby, ktoré pôsobí proti všetkým. Jeho obsahom je zákaz akéhokoľvek zásahu, ktorý bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo porušenie práv, ktoré sú demonštratívne uvedené v § 11 Občianskeho zákonníka. Túto ochranu zákon zabezpečuje v plnom rozsahu aj vtedy, ak sú zasiahnuté len jednotlivé zložky osobnosti. V občianskom práve platí zásada, že ohrozenie resp. porušenie čo i len jednej stránky osobnosti človeka je ohrozením alebo porušením jeho osobnosti ako celku.

Zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práva na ochranu osobnosti je založené na objektívnom princípe, čo znamená, že sa nevyžaduje zavinenie na strane ohrozovateľa či narušovateľa práva. Na to aby mohlo dôjsť k vzniku občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu, musia byť splnené zákonom stanovené predpoklady, ktorými sú existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou. V prípade, že dôjde k zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby stačí, ak ide o zásah, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať ujmu, ktorá spočíva nielen v porušení, ale iba v samotnom ohrození osobnosti fyzickej osoby. Musí ísť pritom o nemajetkovú ujmu, teda takú, ktorá sa nepremieta bezprostredne do majetkovej sféry postihnutej osoby, pretože túto nemajetkovú ujmu je potrebné odlišovať od majetkovej ujmy vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami. Ďalšou podmienkou použitia jednotlivých právnych prostriedkov ochrany osobnosti je neoprávnenosť zásahu. Pod neoprávneným zásahom chápeme také konanie, ktoré smeruje proti osobnej a mravnej integrite fyzickej osoby, je objektívne spôsobilé znížiť dôstojnosť, vážnosť a česť a ktoré ohrozuje postavenie a uplatnenie danej osoby v spoločnosti. Pokiaľ sa má proti takémuto neoprávnenému zásahu poskytnúť občianskoprávna ochrana, je potrebné, aby išlo o taký zásah, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Poslednou podmienkou vzniku občianskoprávnych sankcií pri ochrane osobnosti je príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení či len ohrození fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Občiansky zákonník nevyžaduje pre úspešnosť uplatnenia práva na ochranu osobnosti zavinenie toho kto sa dopustil takéhoto zásahu. Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených v § 11 Občianskeho zákonníka je určitá ujma. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, pričom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, fyzická osoba, ktorá bola týmto zásahom dotknutá, má pravo domáhať sa na súde, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, odstránili ich následky, poskytlo primerané zadosťučinenie. Podaním návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy sleduje fyzická osoba priznanie materiálnej satisfakcie.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že dňa 30. 08. 2014 o 21.10 hod. v obci Sihla, po ceste III. triedy viedol odporca osobné motorové vozidlo zn. Citroen C5, s ktorým v dôsledku neprimeranej rýchlosti najmenej 85 km/h a jej neprispôsobeniu povahe vozovky v ľavotočivej zákrute dostal šmyk a následne sa s vozidlom niekoľkokrát prevrátil, čím porušil ustanovenia § 16 ods. 1, 4 zákona č. 8/2009 Z.z. a spôsobil spolujazdcom M. U., ktorý nebol pripútaný bezpečnostným pásom, pomliaždeninu a odreninu hlavy v temennej oblasti s dobou liečenia do dvoch dní, V. D., ktorý nebol pripútaný bezpečnostným pásom a vyletel z interiéru vozidla cez okno, pomliaždenie mozočka s krvácaním v cerebrálnom pedunkule vpravo a opuchom, zlomeninu lebečnej bázy, zlomeninu lebkovej klenby, pomliaždenie spánkového laloka vpravo s následným opuchom mozgu, krvácanie pod tvrdú plenu mozgu v spánkovo temennej oblasti vpravo, úrazové pomliaždenie pľúc a zlomeninu strednej časti stehennej kosti vľavo s posunom, s dobou liečenia najmenej jeden rok s možnou doživotnou rehabilitáciou a invalidizáciou, U. U., ktorý bol pripútaný bezpečnostným pásom, pomliaždeninu a odreninu hlavy v oblasti za pravým uchom s dobou liečenia do dvoch dní a na osobnom motorovom vozidle spôsobil škodu vo výške 3 080,-Eur. Za uvedený skutok bol odporca trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č.k. 1T/9/2015-225 zo dňa 27. 01. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. 02. 2015 uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere jedne a pol roka, ktorého výkon mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní dva a pol roka. Bol mu uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere tri roky. Zároveň bol zaviazaný nahradiť poškodenému V. D. škodu vo výške 15 689,-Eur a M. U. škodu vo výške 66,-Eur, so zvyškom nároku boli poškodení odkázaní na občianske súdne konanie.

Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom MUDr. Richardom Resutíkom pre účely trestného konania vyplýva, že poškodený V. D. utrpel viacero zranení s predpokladom dlhodobej niekoľko mesačnej liečby. Na otázku, či boli osoby vo vozidle pripútané znalec uviedol, že M. U. podľa svojej výpovede nebol pripútaný, U. U. a R. U. uviedli, že pripútaní boli. V. D. podľa znalca s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote pripútaný nebol, lebo rozsah jeho zranení bol taký závažný,

že vyletel z interiéru vozidla počas nehody oknom, k čomu nemuselo dôjsť, keby bol pripútaný bezpečnostným pásom. To, že nebol pripútaný uviedol aj poškodený V. D. v konaní pre súdom vo svojej svedeckej výpovedi. Na otázku, či by poškodené osoby v prípade pripútania sa bezpečnostným pásom utrpeli taký rozsah zranení, aké utrpeli znalec uviedol, že ide o špekulatívnu otázku, pretože sú z praxe známe prípady, keď použitie bezpečnostných pásov spôsobilo ťažké až fatálne poranenia, ale vo všeobecnosti je akceptovaný názor (a z toho vyplývajúca povinnosť), že použitie bezpečnostných pásov v globálnom meradle znižuje úrazovosť a jej závažnosť pri dopravných nehodách. Vzhľadom na fakt, že V. D. s najťažšími poraneniami vyletel cez okno je pravdepodobné, že bezpečnostný pás by tomu bol zabránil a poškodený by utrpel len menšie zranenia, keďže ostatní štyria spolujazdci utrpeli iba menšie zranenia.

Zo znaleckého posudku č. X/XXXX zo dňa 28. 12. 2015 vypracovaného znalcom MUDr. Michalom Božíkom, PhD. (odvetvie traumatológia) vyplýva, že u poškodeného V. D. došlo k pohybovému obmedzeniu v rozsahu 20 % oproti stavu pred úrazom. V súčasnosti je po fyzickej stránke schopný, s výnimkou športovej aktivity, absolvovať aktivity osobného, rodinného, spoločenského a kultúrneho života, pričom je však prítomná tendencia k zvýšenej psychickej a fyzickej únavnosti, v príčinnej súvislosti s úrazom neužíva lieky. Znalec predpokladá, že maximum zlepšenia už bolo dosiahnuté, ale nepredpokladá v budúcnosti nutnosť operácie v súvislosti s úrazom.

Z lekárskeho správ MUDr. Evy Suchánkovej, psychiatricky zo dňa 24. 09. 2014, dňa 18.11. 2014 a dňa 17. 12. 2014, ohľadom navrhovateľa v rade 1) súd zistil, že navrhovateľ v rade 1) bol dovedy bez psychiatrickej intervencie, bol odoslaný praktickým lekárom a psychiatricka mu diagnostikovala akútnu reakciu na stres v dôsledku čoho bol práceneschopný. Počas práceneschopnosti nebol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení. Na poslednej kontrole bol dňa 17. 12. 2014, kedy psychiatricka uviedla, že navrhovateľ v rade 1) mal lucídne vedomie, náladu eutýmnu bez úzkosti, vnímanie bez halucinácií, myslenie súvislé bez suicidálnych myšlienok a osobnosť bez psychotickkej alterácie. Následná kontrola bola stanovená na deň 03. 06. 2015. Navrhovateľ v rade 1) na pojednáni uviedol, že na kontrolu už nešiel.

V lekárskeho správach MUDr. Evy Suchánkovej zo dňa 24. 09. 2014, dňa 21. 10. 2014 a dňa 17. 12. 2014 ohľadom navrhovateľky v rade 2) je uvedené, že dovedy bola bez psychiatrickej intervencie, poslal ju praktický lekár a psychiatrickou jej bola diagnostikovaná akútna reakcia na stres v dôsledku čoho bola práceneschopná. Na poslednej kontrole bola dňa 17. 12. 2014, kedy psychiatricka uviedla, že navrhovateľka v rade 2) mala lucídne vedomie, náladu eutýmnu bez úzkosti, vnímanie bez halucinácií, myslenie súvislé bez bludov, bez depresívnych obsahov a osobnosť bez psychotickkej alterácie. Následná kontrola bola stanovená na deň 03. 06. 2015. Navrhovateľka v rade 2) na pojednáni uviedla, že na kontrolu už nešla.

Navrhovateľ v rade 1) na pojednávaní uviedol, že po nehode ich syna zostal práceneschopný od septembra do decembra 2014 z dôvodu psychických problémov. Je profesionálnym vodičom už 15 rokov a syn sa v aute, keď ide s nimi, pripútava bez ohľadu na to, kde sedí. Nevie si vysvetliť skutočnosť, prečo si sadol do auta s niekým koho nepozná a prečo sa nepripútal. Bývajú všetci v spoločnej domácnosti a okrem syna majú ešte aj dcéru. Syn bol dlhodobo v nemocnici, chvíľu bol doma a potom na rehabilitačnom pobyte v Kováčovej. V medziobdobí, keď bol doma, tak sa o neho museli starať, chovať, prebaľovať, obliekať. V súčasnosti syn už tieto veci zvláda sám. Pred nehodou chodili so synom športovať aj na rybačku, po nehode už menej, ale je to spôsobené aj tým, že pracuje takmer každý víkend. Stále sa z toho nevie spamätať, vidí, že syn sa trápi, neadá sa mu poriadne chodiť, má problémy s pravou stranou tela. Navrhovateľ v rade 1) chodil k psychiatricke, ale na poslednú stanovenú kontrolu už nešiel.

Navrhovateľka v rade 2) na pojednávaní uviedla, že bola pre psychické problémy po nehode syna práceneschopná od septembra 2014 do januára 2015, pracuje ako zdravotná sestra. Kým bol syn v nemocnici, chodili za ním každý deň, bol na ARO, následne ho previezli na JIS, potom na chirurgiu a potom prepustili domov. Kým nenastúpil do Kováčovej bol doma asi dva týždne, o čo prosila ona, pretože je zdravotná sestra a vie sa o neho postarať. Keď bol doma, tak sa o neho museli starať, prebaľovať, chovať, cvičiť s ním a komunikovať. Bolo to ako by sa dieťa vrátilo do začiatkov detstva, musel sa všetko učiť nanovo. V súčasnosti má syn vybavený preukaz ZŤP a stará sa o neho jej svokra ako opatrovateľka.

Syn je schopný zvládnuť základné funkcie, ale jedlo mu treba pokrájať, má stále problémy s pamäťou. Nevie vysvetliť, prečo si sadol do auta s cudzím človekom a nepripútal sa.

Odporca na pojednávaní uviedol, že išiel neprimerane rýchlo, nemal dosť skúseností, a preto dostali šmyk. Nevie vysvetliť, prečo zobral do auta troch ľudí ani prečo išiel takou rýchlosťou. Je si vedomý svojej chyby a ľutuje ju. Chcel sa s navrhovateľmi osobne stretnúť a ospravedlniť, keď bol vypovedať u policajtov, ale oni nemali záujem sa s ním stretnúť. V súčasnosti od januára vykonáva šesťmesačnú absolventskú prax, kde je jeho príjem 129,-Eur mesačne, ale po jej skončení má možnosť byť zamestnaný aj na trvalý pracovný pomer, kde by jeho mesačný príjem bol okolo 400,-Eur v čistom.

Svedok V. D., syn navrhovateľov na pojednávaní uviedol, že do auta k cudziemu človeku nastúpil, pretože ho prehovorili kamaráti, ktorí povedali, že to nebude dlhá jazda, a preto sa ani nepripútal, hoci inak sa vždy pripútava. Keď bol v nemocnici a potom v Kováčovej, tak ho rodičia chovali, obliekali, tlačili na vozíku, kým sa to znova nenaučil sám. Teraz mu pomáhajú tak, že otec ho vozí do školy, chodí do nej dvakrát do týždňa, má individuálny študijný plán, vybavujú za neho veci napr. do školy. Čo sa týka osobnej starostlivosti, teda chovanie, obliekanie, chodenie tak to už v súčasnosti zvláda sám.

Základ nároku navrhovateľov a zodpovednosť odporcu je daná trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č.k. 1T/9/2015-225 zo dňa 27. 01. 2015, ktorým je okresný súd v tomto konaní viazaný v súlade s § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal.

Súd nemá pochybnosti o tom, že dopravná nehoda, ktorej účastníkom bol aj syn navrhovateľov spôsobila vážny zásah do súkromného a rodinného života navrhovateľov, pričom k tomu došlo konaním odporcu. Ten ako vodič osobného motorového vozidla porušil zákonom stanovené povinnosti, v dôsledku čoho došlo k nehode a zraneniu osôb nachádzajúcich sa v motorovom vozidle.

Súčasťou práva na súkromie je aj právo na plnohodnotný rodinný život. Medzi osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti, hlavne ak ide o rodičov a ich deti, existuje sociálne, morálne, ako aj citové puto vytvorené v rámci súkromného a rodinného života. Ak medzi fyzickými osobami existujú citové, sociálne a morálne vzťahy, ktoré sa vytvorili v ich súkromnom a rodinnom živote, môže porušením práva jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie aj inej z osôb patriacich do okruhu osôb tvoriacich rodinné spoločenstvo. Pokiaľ je protiprávnym konaním tretej osoby spôsobená závažná ujma jednej z týchto osôb, tak to zakladá právo ostatných domáhať sa ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka. Ide o okruh osôb, ktoré sú v úzkom vzťahu k fyzickej osobe, ktorej bola spôsobená závažná ujma, v tomto prípade o najbližších príbuzných, teda rodičov. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie resp. práva na rodinný život, môže byť ďalšiemu účastníkovi resp. účastníkom vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať citové potreby, čiže nemajetkovú ujmu postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová, emocionálna ujma.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd žalobe vyhovel a priznal navrhovateľom náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu porušenia ich práv na ochranu osobnosti, a to práva na ochranu súkromného a rodinného života, do ktorého bolo zasiahnuté protiprávnym konaním odporcu. V prípade existencie neoprávneného zásahu ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Je nepochybné, že konaním odporcu došlo k závažnej ujme, keď syn navrhovateľov utrpel zranenia, ktoré ho budú obmedzovať do konca života. Navrhovateľom konanie odporcu, pri ktorom bol zranený ich syn, spôsobilo ťažkú emocionálnu ujmu, čo bolo zrejmé aj z lekárskeho správ, keď im bola diagnostikovaná akútna stresová reakcia, v dôsledku ktorej boli aj niekoľko mesiacov práceneschopní. V prvých mesiacoch sa o syna starali, aj keď bol v nemocnici, poskytovali mu hlavne psychickú podporu, čo robia aj doteraz. Uvedomujú si skutočnosť, že ich syn už nikdy nebude po zdravotnej stránke úplne v poriadku, čo je preukázané aj znaleckým posudkom. Žijú so synom v spoločnej domácnosti, takže sú s ním v stálom kontakte a ako rodičia sú si vedomí, že ich dieťa sa trápi a tým trpia aj oni.

Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné brať do úvahy hlavne závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Následky protiprávneho konania v danom prípade nebolo možné odstrániť morálnou satisfakciou a nebolo postačujúce ani vyslovenie viny

v trestnom konaní. Bolo potrebné prihliadať na intenzitu, rozsah a trvanie zásahu pri zohľadnení vzťahu navrhovateľov ako rodičov k synovi.

Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy vzal do úvahy, že V. je jediným synom, avšak nie jediným dieťaťom navrhovateľov. Okrem neho majú ešte dcéru. Z dôvodu psychických problémov boli po nehode syna niekoľko mesiacov práceneschopní, ale v súčasnosti im už nie je poskytovaná žiadna pomoc zo strany psychológov resp. psychiatrov. Ani ich starostlivosť o syna už nie je taká, ako bola hneď po nehode. Ich syn základné veci zvláda sám, jeho hlavný problém spočíva v problémoch s pamäťou a chôdzou. Podstatnou okolnosťou pri úvahe súdu boli aj okolnosti, za ktorých došlo ku spáchaniu skutku. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, syn navrhovateľov sa dal prehovoriť kamarátmi, sadol si do auta s neznámym človekom, ktorého videl prvýkrát v živote. Za veľmi podstatnú považoval súd skutočnosť, že syn navrhovateľov sám porušil ustanovenia zákona o cestnej premávke, keď sa nepripútal bezpečnostným pásom, aj keď sa mali previezť iba na krátku vzdialenosť, čo uviedol aj on sám. Z vyjadrenia znalca vzhľadom na zranenia ostatných spolujazdcov vyplynulo, že v prípade pripútania sa bezpečnostným pásom by boli jeho zranenia oveľa menej závažného charakteru. Tým však súd nepopiera skutočnosť, že odporca sa uvedeného skutku dopustil, porušil zákonom stanovenú povinnosť, ako sám uviedol, z mladíckej nerozvážnosti, pričom bližšie nevedel uviesť, prečo tak urobil. Odporca sa nedopustil úmyselného trestného činu, ale napriek tejto skutočnosti je za svoje konanie zodpovedný. Ľudia v mladšom veku sa často pri vedení motorového vozidla správajú nezodpovedne a zabúdajú si uvedomovať aj svoje povinnosti. Ak sa takéhoto konania dopustia, musia očakávať aj sankcie za takéto konanie.

Navrhovatelia sa domáhali zaplata nemajetkovej ujmy vo výške 5 000,-Eur každý. Súd má však za to, že s prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti je nemajetková ujma vo výške 2 500,-Eur pre každého z navrhovateľov v tomto prípade postačujúca, preto návrh v prevyšujúcej časti zamietol. Pokiaľ ide o argument navrhovateľov vo vyjadrení z dňa 18. 02. 2016, že nepripúťanie ich syna bezpečnostným pásom zohľadnili už v návrhu na začatie konania pri stanovovaní výšky uplatnených nárokov, tento súd nepovažoval za dôvodný, pretože v celom návrhu na začatie konania nie je uvedená skutočnosť, že ich syn nebol pri dopravnej nehode pripúťaný bezpečnostným pásom a že s ohľadom na túto skutočnosť žiadajú nemajetkovú ujmu vo výške uvedenej v návrhu na začatie konania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a navrhovateľom priznal náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v celkovej výške 1 606,73 Eur za 7 úkonov právnej služby po 91,29 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie - návrh na začatie konania, písomné podanie - odvolanie zo dňa 29. 10. 2015, písomné podanie - vyjadrenie zo dňa 18. 02. 2016, účasť na pojednávaní dňa 23. 02. 2016 (za 2 úkony), dňa 01. 04. 2016, 6 krát režijný paušál za rok 2015 po 8,39 Eur, 6 krát režijný paušál za rok 2016 po 8,58 Eur, cestovné náhrady v celkovej výške 254,89 Eur (za 2 cesty Bratislava - Brezno a späť dňa 23. 02. 2016 - 504 km pri spotrebe 6,1 l/100km a cene PHM 1,118 Eur a základnej náhrade za 1 km 0,183 Eur, dňa 01. 04. 2016 - 504 km pri spotrebe 6,1 l/100km a cene PHM 1,173 Eur a základnej náhrade za 1 km 0,183 Eur) a náhradu za stratu času za 24 polhodín v roku 2016 po 14,30 Eur, spolu v celkovej výške 343,20 Eur k tomu 20 % DPH vo výške 267,79 Eur podľa § 10 ods. 8, § 13 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a), d), § 15, § 16 ods. 3, § 17, § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. a § 7 zákona č. 283/2002 Z.z.

Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

Právny zástupca zastupoval v konaní oboch navrhovateľov. Vo svojom vyúčtovaní trov právneho zastúpenia si za jednotlivé úkony uplatnil vždy plnú sadzbu tarifnej odmeny vo výške 91,29 Eur a 50% zvýšenie vo výške 45,65 Eur, spolu za jeden úkon 136,94 Eur. Vzhľadom na znenie § 13 ods. 2 predmetnej vyhlášky mu súd za jednotlivé úkony priznal za každý úkon po 2 x 50% z plnej sadzby tarifnej odmeny, teda jednu celú sadzbu tarifnej odmeny (91,29 Eur).

Súd nepriznal odmenu vo výške 91,29 Eur ani režijný paušál vo výške 2 x 8,39 Eur za úkon - písomné podanie dňa 16. 10. 2015 - vyjadrenie, pretože tento úkon súd nepovažoval za nevyhnutne a účelne vynaložené trovy konania. Skutočnosti, ktoré sú uvedené v tomto vyjadrení sú totožné s dôvodmi uvedenými v odvolaní zo dňa 29. 10. 2015, za ktorý súd priznal ako odmenu, tak aj režijný paušál. Súd tiež nepriznal režijný paušál 4 x 8,58 Eur za úkon účasť na pojednávaní dňa 23. 02. 2016, ale iba

2 x 8,58 Eur, pretože išlo iba o jeden úkon - pojednávanie, ktoré však presiahlo dve hodiny. Z týchto dôvodov má súd za to, že prináleží každému z navrhovateľov iba jeden režijný paušál za daný úkon.

Vzhľadom na sociálnu situáciu odporcu, ktorý je zamestnaný iba od januára 2016 na absolventskej praxi, ktoré trvá 6 mesiacov, jeho príjem je 129,-Eur mesačne, pričom má možnosť zamestnať sa po skončení praxe aj na trvalý pracovný pomer a jeho príjem by mal byť okolo 400,-Eur v čistom, súd mu povolil splácať priznanú nemajetkovú ujmu v splátkach po 100,-Eur mesačne pre každého navrhovateľa, ako aj trovy konania po 100,-Eur mesačne pod stratou výhody splátok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 O.s.p., musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).